ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **V. R.,** zast. Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem v Praze 2, Ječná 7/548, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem v Praze 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2016, č. j. 2 A 102/2015 – 37,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Kasační stížností ze dne 21. 4. 2016 se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2015, č. j. CPR-39750-2/ČJ-2015-930310-C235; tímto bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 3. 10. 2015, č. j. KRPA-140000-106/ČJ-2013-000022, ve věci jeho správního vyhoštění dle 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

V kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že nesprávné posouzení právní otázky městským soudem spatřuje ve způsobu, jakým žalovaný i městský soud posoudili význam jeho dlouholetého pobytu na území ČR bez víza (zhruba 12 let pobytu bez víza; celkem v ČR pobývá již 16 let). Dlouholetý pobyt bez víza byl posouzen pouze jako faktor

přitěžující, stěžovatel se však domnívá, že takto dlouhý pobyt (byť bez víza) je naopak nutně faktorem, který svědčí ve prospěch cizince.

Nesprávné posouzení právní otázky městským soudem, ale též nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, jakožto i vadnost soudního rozsudku pro absenci opory ve spise spatřuje stěžovatel ve způsobu, jakým se jak žalovaný tak i městský soud vypořádali s jeho námitkou, že extrémně dlouhá doba trvání řízení o správním vyhoštění, respektive porušení povinnosti státu rozhodnout v zákonem stanovené lhůtě, je v souladu s § 31a zákona č. 82/1998 Sb. (a analogicky k § 39 odst. 3 trestního zákoníku), faktorem, který by měl být zohledněn ve prospěch cizince při posuzování přiměřenosti rozhodnutí dle § 119a odst. 2 a 174a zákona o pobytu cizinců; závěr městského soudu, že se na dlouhé době řízení rovněž podílel, je dle stěžovatele zčásti nesprávným právním posouzením a zčásti nemá oporu ve spise.

Nesprávné posouzení právní otázky městským soudem spatřuje dále v tom, že jak žalovaný tak i městský soud omezili posuzování situace na Ukrajině na rozhodování o tom, zda je vycestování cizince možné (viz § 120a a § 179 zákona o pobytu cizinců), a zcela odmítli tento faktor zohlednit též při posuzování přiměřenosti dle § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců. Dle jeho názoru (byť je vycestování cizince obecně možné) je rozdíl být vyhoštěn do země, kde je válka anebo do země, v níž vše dobře funguje.

Vadu rozsudku městského soudu pak spatřuje nakonec i v tom, že soud v podstatě nahradil chybějící argumentaci žalovaného, namísto toho, aby rozhodnutí žalovaného pro (přinejmenším dílčí) nepřezkoumatelnost zrušil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je rovněž přípustná.

Nejvyšší správní soud dále přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel kasační námitky obsažené v kasační stížnosti rozdělil do čtyř bodů.

První okruh se týká jeho dlouholetého pobytu bez víza jako okolnosti, která měla svědčit ve prospěch cizince.

Dlouholetý pobyt bez víza je bezesporu závažnější porušení zákona, než pobyt bez víza, který je kratší. Nelze přisvědčit stěžovateli, že by měl být dlouhodobý pobyt bez víza zároveň i okolností polehčující. Polehčující okolností může být vytvoření silné vazby mezi cizincem a Českou republikou, nikoliv však dlouhodobý nezákonný pobyt. Posouzení dopadů do osobního a rodinného života stěžovatele žalovaný i městský soud provedli, neshledali však vytvoření silných kulturních, společenských, ekonomických vazeb, o navázání jakýchkoliv kulturních či společenských vazeb se ani stěžovatel nezmínil. Délku

vyhoštění v délce 3 roky prvostupňový správní orgán odůvodnil na straně 9 svého rozhodnutí s tím, že tak bylo rozhodnuto v návaznosti na druh a závažnost protiprávního jednání stěžovatele, tj. dlouhodobý pobyt bez pasu a víza a bez jakékoliv snahy o legalizaci pobytu,

K odkazu stěžovatele na přistěhovalecké právo Spojeného království zdejší soud pouze konstatuje, že právní řád Spojeného království na území České republiky nelze použít, neboť Česká republika je svrchovaným státem se svým vlastním právním řádem, přestože lze připustit, že by mohl sloužit případně jako jistá inspirace, rozdíly mezi kontinentálním právem a právem anglosaským jsou však natolik rozdílné, že zdejší soud se rozhodl tak nečinit.

Ohledně druhé námitky týkající se dlouhé doby řízení Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že otázku náhrady škody za případné odůvodněné průtahy v řízení nelze řešit v rámci tohoto soudního řízení, ale ve vlastním samostatném řízení; nelze tedy, jak se domnívá stěžovatel, rozhodnout v řízení o správním vyhoštění o tom, že řízení je nepřiměřeně dlouhé, a proto se uloží správní vyhoštění v kratší době (příslušný správní orgán k tomuto řízení - viz § 6 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, ve znění pozdějších předpisů). Rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné, z důvodu, že se touto námitkou stěžovatele nezabýval, neboť mu ani tuto námitku řešit nepřísluší. Soudní vysvětlení stěžovateli, že délka řízení může být rovněž ovlivněna i jeho postojem a jednáním během správního řízení, je sice věcně správná, ale pro probíhající řízení nemá relevanci. Správním orgánům, městskému soudu ani Nejvyššímu správnímu soudu rozhodování o náhradě škody za průtahy v řízení hodnotit či posuzovat nepřísluší.

K analogii mezi správním vyhoštěním a trestním řízením Nejvyšší správní soud odkazuje na vlastní rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 5 Azs 94/2005 – 52, podle kterého správní vyhoštění nemá trestní charakter ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod po přijetí Protokolu č. 7 (čl. 1), ale je svou povahou specifickým preventivním opatřením v oblasti kontroly přistěhovalectví.

Podle třetí kasační námitky měla být posouzena přiměřenost správního vyhoštění dle § 119a zákona o pobytu cizinců s ohledem na situaci na Ukrajině, a to z důvodu, že na Ukrajině již stěžovatel nemá žádné vazby a s ohledem na tamní „výbušnou“ situaci.

Dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *„Rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“*

S ohledem na výše uvedené zdejší soud konstatuje, že, jak uvedly správní orgány i městský soud, stěžovatel má v zemi původu rodiče, plynně mluví ukrajinsky, neboť v České republice se pohyboval víceméně mezi svými krajany a poté, co jej opustila přítelkyně, nemá již v České republice žádné rodinné ani obdobné vazby, což ostatně ani stěžovatel netvrdí. Přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života se primárně posuzuje vůči jeho životu v České republice, a nelze přisvědčit, že by správní orgány a městský soud přiměřenost vyhoštění posoudili v rozporu se zákonem.

V projednávané lze vycházet především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vztahující se k čl. 8 Úmluvy. Tato judikatura zohledňuje zejména: 1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, 2) délku pobytu cizince ve smluvním státu, který hodlá cizince vyhostit, 3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, 4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, 5) „imigrační historii" cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, 6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem. Všechna tato kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro využívání protichůdných zájmů cizince a státu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45).

Ohledně „výbušné situace" v zemi původu a stěžovatelově obavě, že by se musel konfliktu zúčastnit, zdejší soud uvádí, že toto není u posuzování zásahu do soukromého nebo rodinného života stěžovatele relevantní. Pro posouzení otázky přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele soud poukazuje na judikaturu správních soudů, a to konkrétně na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 – 89, který uvádí, že *„Přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince je rozhodnutí o správním vyhoštění pouze tehdy, je-li takovým rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé."*

Rovněž § 174a zákona o pobytu cizinců týkající se přiměřenosti dopadů rozhodnutí se netýká situace v zemi původu stěžovatele, případně pouze okrajově, stěžovatel však zejména nepřiměřenost dle § 174a zákona v žalobě ani nenamítal, Nejvyšší správní soud se proto k této námitce již více nevyjadřuje.

K poslední námitce, že městský soud fakticky nepřezkoumává rozhodnutí žalovaného, nýbrž vede argumentaci vlastní, je dle zdejšího soudu rovněž nedůvodná. Městský soud je vázán žalobními námitkami, které jsou odlišné od námitek odvolacích, skutečnost, že soud odůvodňuje svůj rozsudek odlišnými slovy nebo jej jinak strukturuje, není dle Nejvyššího správního soudu v rozporu se zákonem. Stěžovatel tuto námitku dostatečně nespecifikuje a z jeho podání dostatečně konkrétně nevyplývá, v jaké konkrétní otázce městský soud nepřezkoumal rozhodnutí žalovaného a nahradil ho vlastní úvahou.

Ze všech shora vyložených důvodů soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (ustanovení § 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. srpna 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu